

FILOV MLIN NA GORNJEM SENIKU

KIT

Kulturna

Informacijska

Točka

Karoly Holecz, predsednik Državne slovenske samouprave

DEDIŠČINA PRETEKLOSTI

Leto izgradnje: 1879

Mlin zgrajen ob potoku Senik – pomembno gospodarsko in družbeno središče kraja.

Lastnik: Mihály Filó (začetek 20. stol.)

1910: posodobitev z moderno turbino – tehnična novost tistega časa.

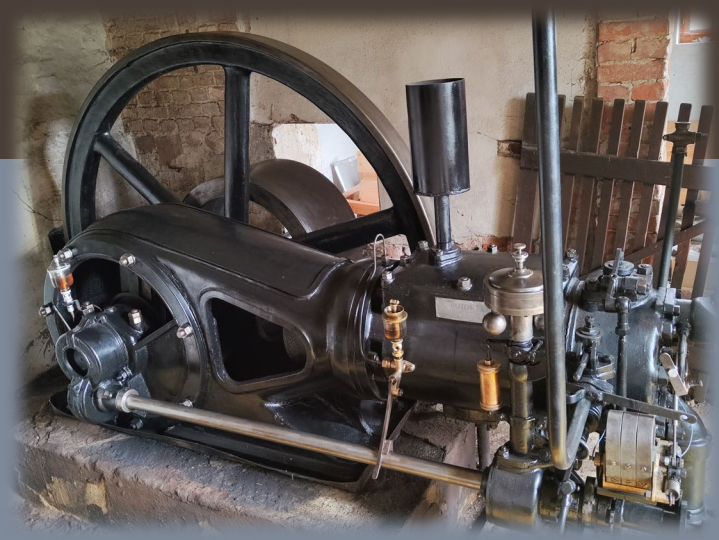
Deloval tudi ob pomanjkanju vode – plinski motor na lesni plin.

Dejavnost: mletje žita, ajde in bučnih semen – ključne surovine za domačine.

Po nacionalizaciji (1952): mlin deloval do leta 1995.

Zadnja mlinarka: Hilda Filó, vnukinja Mihálya Filója

PREPOZNAVANJE VREDNOSTI

Po letu 1995: Filov mlin dobi **status kulturnega spomenika.**

Mlin preide v last Državne slovenske samouprave – v okviru Razvojnega programa Porabja.

Cilj: ohraniti tehnično dediščino in ustvariti turistično–kulturno središče.

Obnova Filovega mlina

- 2023: obnova strešne konstrukcije (podpora madžarske vlade)
- 2024: gradnja razstavne dvorane (podpora slovenske vlade)
- 2025: strojna vzdrževalna dela (projekt Interreg Slovenija–Madžarska)
- 2025: odkup mlinarske hiše (Slovensko-madžarski gospodarski sklad)

Finančni in organizacijski okvir

- Kupnina hiše: 225.000 €
- Podpora sklada: 500.000 €
- Kupnina nižja od ocenjene vrednosti → omogočena 3. faza obnove
- Postopek javnega naročila še v teku (čakamo dovoljenje Ministrstva za gradbeništvo in promet)
- MURABA EZTS: zahteva za podaljšanje roka porabe sredstev

Lokacija: ob meji z Őrségom, Avstrijo in Slovenijo

Pomembnost: stičišče treh kultur in tradicij

Turistični potencial:

močan – zanimiv za domače in tuje obiskovalce

Ciljne skupine:

- družine
- šolske skupine
- ljubitelji umetnosti
- pohodniki in kulturni turisti

Cilj projekta: ohranitev kulturne dediščine in razvoj nove turistične atrakcije

Filov mlin: kraj doživetja, znanja, miru in skupnosti

**POVEZANOST
Z REGIJO**

VIZIJA PRIHODNOSTI – VEČ KOT LE MLIN

Kraj, kjer čas teče drugače ...

Filov mlin ni le spomenik preteklosti, temveč pričevanje o znanju, delu in ustvarjalnosti ljudi Porabja.

S svojo prenovo postaja most med generacijami – kraj, kjer dediščina oživi in postane navdih za prihodnost.

Naj Filov mlin ostane prostor, kjer preteklost šepeta, sedanost diha in prihodnost nastaja.

Prostor, kamor se radi vračamo – zaradi miru, lepote in občutka pripadnosti.

VIZIJA PRIHODNOSTI – VEČ KOT LE MLIN

Pomen grajene dediščine

- Eden najdragocenejših spomenikov v slovensko-madžarski regiji
- Več kot 100-letna zgodovina – skozi generacije v službi lokalne skupnosti
- Filov mlin in mlinarska hiša – priča tradicionalnega vaškega življenja in rokodelskih znanj
- Temelj kulturne identitete Porabja in dokaz, da dediščina lahko živi v sodobnosti

VIZIJA PRIHODNOSTI VEČ KOT LE MLIN

Cilji obnove

Ohranitev stavbe in tehničnih naprav kot nosilcev zgodovinske vrednosti

Varovanje kulturne dediščine –
predstavitev slovenske tradicije in vrednot

Trajnostna uporaba –
vključitev mlina v življenje skupnosti

Mlin in hiša kot turistično in kulturno doživljajsko središče

- ***Ustvariti večnamenski, živi zgodovinski prostor, ki:***
- ***privablja obiskovalce,***
- ***ohranja lokalno dediščino,***
- ***povezuje prebivalce,***
- ***ponuja mir, sprostitvev in učenje.***

VIZIJA PRIHODNOSTI –

KLJUČNE VSEBINSKE USMERITVE

1. Ohranjanje tradicije in muzejska funkcija

rekonstrukcija delujočega mlina
prikaz orodij in postopkov mletja
vodeni ogledi z osebami v tradicionalnih oblačilih

2. Prikaz mletja in stiskanja bučnega olja

živi prikazi, degustacije, delavnice (olja, kruha)

3. Umetnostna galerija in ustvarjalni atelje

razstave, umetniške delavnice, rezidence

4. Kavarnica ob vodi

lokalne sladice, zeliščni napitki,
terasa z razgledom na potok

5. Digitalni muzej in pametne tehnologije

3D ogled, digitalni vodiči

6. Skupnostni prostor in duhovna sprostitvev

joga v vrtu, kulturni večeri, meditacija, tišina

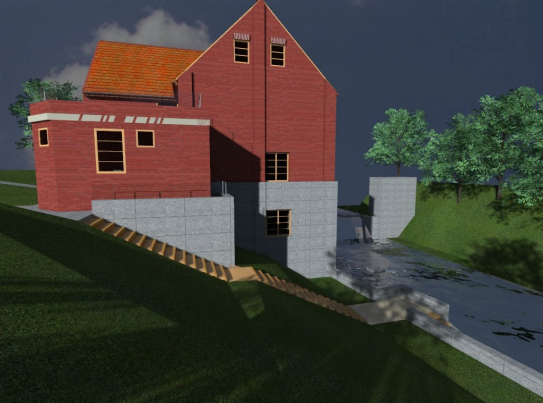
7. Povezava z naravo in skupnostjo

Polnjenje izvirske vode – blagovna znamka »Porabska rosa«
lokalna trajnostna embalaža in degustacijski kotiček

8. Izobraževalni in skupnostni programi

dnevi za šole, rokodelske delavnice, sodelovanje domačinov

Trajnost in lokalne vrednote

Poudarek na lokalnih surovinah in znanju

Uporaba obnovljivih virov energije

Krepitev skupnosti in medgeneracijskega prenosa znanja

Trajnostni turizem kot temelj razvoja Porabja

Zakaj je ta kraj poseben?

Živa preteklost – delujoč vodni mlin, pristno doživetje

Naravno okolje – pomirjujoč šum vode in zeleno okolje

Povezava umetnosti, tradicije in tehnologije

Duhovni mir – kraj srečevanja, razumevanja in navdiha

Filov mlin kot kulturno središče Porabja

Kulturna informacijska točka (KIT)

interaktivne razstave, literarni večeri, pedagoški programi

Protokolarna hiša – butični kulturni center

intimni dogodki, umetniški tabori, kulinarčni večeri

Povezovanje slovenskih, madžarskih in čezmejnih ustvarjalcev

... VEČ KOT LE MLIN

Vpliv in pomen projekta

Novo kulturno središče Porabja

Krepitev slovenskega jezika, kulture in identitete

Ohranjanje rokodelske in tehnične dediščine

Spodbujanje umetniškega, turističnega in izobraževalnega sodelovanja

Most med generacijami, kulturami in prihodnostjo

Pridite. Prisluhnite potoku, začutite zgodbe preteklosti in dovolite, da vas Filov mlin spomni, kako dragoceno je ohranjati to, kar nas povezuje."